

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 2T/61/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1210010653
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 01. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Posluch
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2013:1210010653.1

Rozhodnutie

Okresný súd Bratislava II samosudcom JUDr. Karolom Posluchom v trestnej veci obžalovaného V.. I. H. pre prečin krivej výpovede a krivej prisahy podľa § 346 ods. 1 Trestného zákona na hlavnom pojednávaní konanom dňa 10. 01. 2013 takto

r o z h o d o l :

Obžalovaný V.. I. H., nar. XX.XX.XXXX D. H., trvale bytom G., Y. XXX/XX,

sa podľa § 285 písm. b/ Trestného poriadku

oslobodzuje

spod obžaloby Okresného prokurátora pre Bratislavu II zo dňa 19.8.2010, sp. zn. 1 Pv 241/2008 pre prečin krivej výpovede a krivej prisahy podľa § 346 ods. 1 Tr. zák. ktorého sa mal dopustiť tým,

že

p r e t o ž e skutok nie je trestným činom.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. por. súd poškodenú S.. C.. T. I. X., trvale bytom M. XX, H. s nárokom na náhradu škody odkazuje na občianske súdne konanie.

o d ō v o d n e n i e :

V trestnej veci proti obžalovanému V.. I. H. bolo dňa 17.02.2011 rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, pričom rozsudok bol na základe odvolania podaného prokurátorom Okresnej prokuratúry Bratislava II, uznesením Krajského súdu Bratislava zo dňa 08.09.2011 podľa § 321 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. por. zrušený a vec bola vrátená Okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Na základe rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave súd na hlavnom pojednávaní vykonal doplnenie dokazovania, a to výsluchom poškodenej S.. C.. T. I., X., výsluchom svedkov D. H., I. H., Z. N., Z. H., J. R., G. Y. a S. H.. Súd zabezpečil aj doplňujúce dôkazy k osobe obžalovaného.

Prečítaním so súhlasom procesných strán sa súd oboznámil s nasledovnými listinnými dôkazmi: zápisnica z pojednávania Okresného súdu Bratislava II zo dňa 12.12.2006, rozsudok v trestnom konaní 4T 155/05, trestný spis Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 4T 155/05, uznesenie KS BA 4To/93/2011, identifikačné údaje, súpis odovzdaných dokladov, obžaloba OP BA II zo dňa 1.6.2012,

súpis odovzdaných dokladov, vyšetrovací spis OR PZ Senec č. ORP-18/OEK-SC-2011 a posudky na obžalovaného.

Po vykonanom dokazovaní súd zistil, že obžaloba sa nepodarilo preukázať, mimo akékoľvek rozumné pochybnosti, že obžalovaný V. I. H. úmyselne dňa 12.12.2006 na hlavnom pojednávaní uviedol nepravdu o výmenách pokladničných kníh a pokladníc v prevádzke B.M.B. Senec.

Obžalovaný V. I. H. vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní uviedol, že je pravdou, že na hlavnom pojednávaní konanom na Okresnom súde Bratislava II dňa 12.12.2006 ako svedok vo svedeckej výpovedi uviedol, že na pokyn pani I. priniesol do predajne pokladňu a novú knihu, tu jednu z nich aj vypísal, na predajni niekoľko dní fungovala a potom po určitej dobe znova na pokyn I. zamenil pokladne a knihy za riadne, pričom „čiernu“ pokladňu a knihu ponechal v predajni v sklade. Touto výmenou kníh iba plnil pokyny svojej nadriadenej. Takto vypovedal po riadnom poučení svedka, nakoľko je to pravda. Za touto výpoveďou si stojí aj v súčasnosti a nič by na nej nemenil. Z vlastného rozhodnutia by s pokladňami nemanipuloval. Vo firme B.M.B. Senec pracoval od roku 1993, ku koncu na pozícii výrobného technického námestníka. Z titulu svojho pracovného zaradenia nemal právo ani dôvod diskutovať o pokynoch nadriadenej a tieto vykonal v plnej dôvere voči nadriadeným. Z firmy B.M.B. Senec odišiel v roku 2003 z dôvodu nezhôd s pani I. ohľadne chodu firmy. K poškodenej má v súčasnosti normálny vzťah, má už inú prácu, venuje sa rodine. Záverom chce uviesť, že sa nedopustil žiadnej krivej výpovede, nakoľko iba opísal ako svedok udalosti, ktoré sa udiali. Nikoho tým nechcel obviňovať. Plnil si len svoju občiansku povinnosť výpovede.

Svedkyňa - poškodená S.. C.. T. I., X.. vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní uviedla, že žiadny pokyn na vytvorenie a používanie čiernych fiktívnych kníh a pokladní nikdy nedávala. Až do daňovej kontroly v roku 2004 o nich nemala žiadnu vedomosť. Obžalovaný v tejto veci vypovedal proti nej účelovo, s úmyslom jej poškodiť. Poukazuje na závery oslobodzujúceho rozsudku Okresného súdu Bratislava II, ktorý bol potvrdený aj v odvolacom konaní na Krajskom súde v Bratislave. Obžalovaný mal vo firme najprv postavenie výrobného pracovníka, neskôr pôsobil ako vedúci výroby a výrobný technik. Nemal na starosti financie, ale do styku s firemnou hotovosťou dochádzal - preberal tržby od vodičov a vyplácal dobierky. Príkazy dostával priamo od poškodenej alebo od pani H.. Vo firme pracovali aj viacerí príbuzní obžalovaného. Evidenciu tržieb viedla učitáreň a pani H., v prípade jej neprítomnosti zapisoval tržby obžalovaný alebo poškodená. Obžalovaný nepotreboval žiadne pokyny pri nakladaní s pokladničnými knihami, nakoľko bol v úzkom vedení firmy. Jej pracovná náplň sa menila s tým ako rástla spoločnosť. Na starosti mala investičné činnosti, personalistiku, jednanie s obchodnými reťazcami a styk s bankou. Obžalovaný mal na starosti výrobu. Obžalovaný vo firme pracoval od roku 1993 do roku 2003, najprv bol radový robotník, potom pracoval s počítačmi, potom pracoval v odbyte a skončil v riadiacej funkcii, mal na starosti celú výrobu. Obžalovaný mal na starosti konkrétne v oblasti IT všetky počítače a registračné pokladnice. Na rokovania s obchodnými reťazcami chodila sama, ale niekedy dovolili, aby prišla aj s niekým. Obchodné reťazce mali nelegálne požiadavky, a preto chceli, aby bolo rokovanie medzi štyrmi očami, išlo najmä o hygienu. Zneužívali dominantné postavenie na trhu. Oprávnenie na prístup k účtom vo firme mala poškodená a H., poškodená mala vtedy už homebanking od roku 1999, a tieto veci mala vo svojom počítači. Platby riešila tak, že keď prišla faktúra, tak sa to vo firme zaevidovalo, prehodilo do elektronickej podoby a nahadzovala to do systému platieb. Platiť mohla iba takú sumu akú mali na účte. Pritom úzko spolupracovala s pani H.. V súčasnosti firma nefunguje. Má k dispozícii účtovné doklady bývalej firmy, nakoľko ich potrebovala na obhajobu vo svojom trestnom stíhaní, ako konateľka má oprávnenie narábať s účtovnými dokladmi. Účtovníctvo firmy viedla od roku 1999 do konca pani V.. F.. Konaním obžalovaného jej bola spôsobená škoda vo výške 1 313 104,- €, pričom žiada, aby súd zaviazal obžalovaného na náhradu tejto škody.

Svedkyňa I. H. vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní uviedla, že nebola pri pokyne pani I., ktorým by dala pokyn na zmenu pokladníc, ani pri tom, ako obžalovaný menil tieto pokladnice. Chce však uviesť, že je pravdou, že ak pani I. nejaký pokyn nedala, tak žiadny zamestnanec firmy by nič neurobil, a určite nie výmenu pokladníc. Ešte chce uviesť, že vzťahy medzi obžalovaným a pani I. boli nadštandardné. Nevie aké sú ich vzťahy v súčasnosti. Vo firme mala na starosti materiálno-technické zabezpečenie - suroviny, obaly, čistiace prostriedky, revízne kontroly, pracovala od roku 1993 do roku 2002. S pani I. mali štandardné vzťahy, aj s obžalovaným. Obžalovaný počas svojej výpovede vo veci obžalovanej I. určite nevypovedal s cieľom ublížiť pani I.. Na obchodné rokovania chodila pani I. s pánom

H.. Skoro celý chod spoločnosti konzultovala pani I. priamo s pánom obžalovaným. Pani I. ju donútila svojim správaním v roku 2002 predať obchodné podiely, pričom ona mala predkupné právo. Ťahalo sa to asi 9 mesiacov, s manželom mali podmienku, že ich vyplatí. K tomu však nedošlo. Peniaze v hotovosti z tržieb sa nachádzali u pani I.. Prehľad o tržbách v jednotlivých predajniach mala od pani I.. Svedkyňa si viedla zošity na každú predajňu a jednotlivé čísla jej dodávala pani I.. Jednoduchšie mechanické záležitosti registračných pokladníc riešil obžalovaný, a na zložitejšie veci mali externú firmu.

Svedok D. H. vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní uviedol, že k predmetu konania by chcel uviesť, že tie účtovné knihy firmy dostal poštou, poslal mu ich nejaký anonym, nakoľko adresa bola asi fiktívna. Tieto knihy ukázal mame, ona o nich nič nevedela. Myslí, že sa týkali predajne na Námestí 1. mája v Senci. Odniesol tie knihy na políciu na OR PZ BA II. Obžalovaný svojou výpoveďou nechcel ublížiť pani I., bolo v záujme všetkých vyriešiť tieto nejasnosti. Spoločníkom v tejto firme sa stal v roku 2003 alebo 2004. Vtedy už pán H. nebol zamestnancom firmy. Po doručení tých fiktívnych kníh išiel za obžalovaným, pretože vedel, že mal na starosti registračné pokladnice. Za pani I. nešiel, nakoľko ho ani nechcela pustiť do firmy. Nemá vedomosť o tom, že titulné listy pokladničných kníh vypisoval pán H.. Predmet práce svedka mal byť podobný ako náplň práce syna pani I., ktorý bol v zahraničí a za ktorého firma platila odvody. Chceli zabrániť pani I. tunelovať firmu.

Svedkyňa Z. N. vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní uviedla, že pracovala v spoločnosti BMB Senec ako vedúca smeny. Vie o výmenách pokladníc, ktoré robil obžalovaný, ale nevie nič o tom, že by to bolo na pokyn poškodenej I.. V predajni sa vytlačila uzávierka a peniaze sa odviezli do trezoru. Ak nezostali peniaze v predajni, tak prišla pani I. alebo pani H., resp. niekedy sa peniaze posielali po vodičoch. Časť peňazí zostávala na ráno, aby mali z čoho vydávať zákazníkom. V prevádzke boli dve pokladne a dve pokladničné knihy. Nevie, ako často sa vymieňali pokladne a príslušné knihy. Nevie, či mohol obžalovaný bez súhlasu pani I. rozhodovať o prevádzke. S pokladničnými knihami mohli disponovať vedúca smeny, pokladnička a vedúca prevádzky. Knihy chodili na prevádzku už vypísané, niekedy ich priniesol pán H.. Takisto vykonával aj zmeny v pokladni. Vedomosť o čiernych knihách nemá. Sprievodný papierik k tržbe vypisovala pracovníčka, ktorá mala večer službu. Bokom nešli žiadne peniaze. Nepamätá si, či jej obžalovaný dal niekedy pokyn na odloženie peňazí bokom.

Svedkyňa J. R. vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní uviedla, že pracovala vo firme BMB Senec na pozícii predavačka - pokladnička. Vie o tom, že obžalovaný nosil pokladničné knihy a pokladne, ale nevie o žiadnych čiernych knihách. Evidencia hotovostných tržieb prebiehala tak, že vedúca predajne viedla knihu, večer sa z pokladne vyhodila páska. Podľa tejto pásky vedeli, aká finančná hotovosť má byť v pokladni. Hotovosť sa odovzdala vedúcej, ktorá ju odovzdala pani I.. Väčšinou sa po tržbu zastavila pani I., občas iná osoba, napríklad pani H., alebo sestra a neter pani I., ktoré boli tiež zamestnané vo firme. Peniaze sa odovzdávali z oboch pokladní. Ak nikto neprišiel večer po peniaze, na druhý deň doobeda si ich prišla vyzdvihnúť pani I..

Svedkyňa G. Y. vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní uviedla, že vo firme BMB Senec pracovala od roku 1996 do roku 2000, a to na funkcii vedúca predajne. Nevie, či pracovali aj s fiktívnymi knihami, skoro každý mesiac v polovici sa vymenila pokladňa aj kniha. Za pokladne bol zodpovedný pán H., nehovoril, na čí pokyn takto postupuje. Tržbu preberala každý večer pani I. alebo pani H.. Nikdy nedostala pokyn, aby dala časť peňazí bokom. Tržby sa evidovali v pokladničnej knihe, tam sa nalepila výsledná pokladničná páska a zapísala sa čiastka. Obžalovaný H. aj poškodenej I. boli jej nadriadení, pričom pani I. ako majiteľka bola na vyššej úrovni ako pán H., ktorý bol tiež zamestnancom. Pán H. občas prišiel s nejakým pokynom od pani I., bez vedomia pani I. nemohol vydávať žiadne pokyny. Ich vzájomný vzťah posúdiť nevie. Pokladne sa sčítavali zvlášť, robila to pred pani I., ak bola prítomná.

Svedkyňa Z. H. vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní uviedla, že obžalovaný je jej synovec, vypovedať však chce. Nevie, či obžalovaný zamieňal pokladničné knihy a pokladne, a na koho pokyn to malo byť. Svedkyňa vo firme pracovala, pričom jej náplňou bolo nahadzovanie faktúr a STAS-iek do počítača. Nevie presne, ako dlho tam pracovala. Podľa nej vzťah obžalovaného k poškodenej C. I. bol dobrý. Kým tam robila, nepočula o žiadnych nezhodách. S obžalovaným sa posledné 2-3 roky ani nestretla. Neprichádzala do styku s hotovosťou z prevádzky na Nám. 1. mája v Senci. Nevie, kto zabezpečoval komunikáciu na Daňovom úrade ohľadom registráciu pokl. kníh. Nevie, či pani I.

kontrolovala doklady, ktoré sa odovzdávali do účtovnej knihy. Nevie, kto viedol evidenciu tržieb. Nevie, kto realizoval úhrady platieb vo firme. Vo firme BMB Senec nepracuje už 10 rokov. Nevie, ako prebiehal zvoz peňazí z prevádzky. V neprítomnosti pani H. asi 1-2 krát počas jej dovolenky prevzala peniaze od vodičov, roztriedila a s rozpiskou peňazí odovzdala pani I.. Urobila to na pokyn pani I.. Nevie, kto prichádzal do styku s hotovosťou v podniku.

Svedok S. H. vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní uviedol, že nemá vedomosť o činnosti obžalovaného ohľadom pokladničných kníh a pokladní. S tým sa absolútne nedostal do styku. Vo firme BMB nepracoval. Pána obžalovaného pozná iba podľa mena. Poškodenú C.. I. pozná, stretávali sa z rôznych dôvodov. Bol spoločníkom, presný čas vyplýva z výpisu z OR, ale aktívny nebol nikdy. Keď vstúpil do spoločnosti, obž. H. tam už nevykonával aktívne činnosti. O pánovi H. nemal žiadne referencie, ani pozitívne ani negatívne. Počul len, že tam robil. Jeho písmo sa určite nenachádza na sprievodke a obale, ktorým boli D. H. údajne doručené inkriminované pokladničné knihy. V tej veci vypovedal už dvakrát.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní, sp. zn. 4T 155/05, ktoré sa konalo dňa 12.12.2006 od 09,00 hod. vyplýva, že na pojednávaní bol vypočutý ako svedok V.. I. H., ktorý po zákonom poučení podľa § 97, § 100 a § 101 Tr. por. uviedol, že poučeniu porozumel a vo výpovedi mu nič nebráni. Vo svojej výpovedi potvrdil, že pokyn na výmenu kníh mu udelila obžalovaná I.. Toto tvrdenie zopakoval, aj keď ho predseda senátu postavil tvárou v tvár obžalovanej I..

Z rozsudku Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 4T 155/05, vyplýva, že obžalovaná C.. T. I., X..., bola dňa 16.1.2007 podľa § 226 písm. c/ Tr. por. oslobodená spod obžaloby Okresného prokurátora Bratislava II pre skutok kvalifikovaný ako trestný čin krátenia dane a poistného podľa § 148 ods. 1, ods. 3 Tr. zákona pretože nebolo dokázané, že tento skutok spáchala obžalovaná. Ako vyplýva z odôvodnenia rozsudku, z vykonaných dôkazov nebolo bez akýchkoľvek pochybností dokázané, že by úmyselným a zavineným konaním obžalovaná krátila daň. Súd mal značnú pochybnosť o pravdivosti tvrdenia V.. H., že mu dala I. pokyn na výmenu pokladní a pokladničných kníh. Ako konateľka a riaditeľka firmy mala v roku 2001 k dispozícii mesačne značnú čiastku peňazí, s ktorou mohla disponovať podľa svojho uváženia a nebola odkázaná takýmto zložitým a zisiteľným spôsobom okrádať samu seba. Vykonané dôkazy súd v pochybnostiach vyhodnotil v prospech obžalovanej I..

Vzhľadom na absenciu ďalších dôkazov v danej veci si súd zabezpečil aj trestný spis Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 4T 155/05. Z neho za dôležité považuje najmä odvolanie prokurátora zo dňa 12.02.2007 a uznesenie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 1 to 14/2007, zo dňa 21.3.2007, ktorým bolo podľa § 256 Tr. por. odvolanie okresného prokurátora zamietnuté.

Po zhodnotení vykonaných dôkazov tak jednotlivo, ako aj vo vzájomnej súvislosti, súd dospel k záveru, že skutok, ktorý je obžalovanému kladený za vinu sa stal, avšak nebolo spoľahlivo preukázané, že skutok je trestným činom.

Súdu boli v konaní prezentované dve verzie udalostí súvisiacich s výmenou pokladničných kníh a pokladníc v prevádzkach spoločnosti B.M.B. Senec. Obžalovaný nepopiera, že tieto predmety vymenil a jednoznačne označuje poškodenú I. za iniciátorku takéhoto svojho konania. Naopak poškodená jednoznačne odmieta, že by dala obžalovanému takýto pokyn, pričom má síce podozrenie, kto takúto vec mohol zrealizovať, ale z dôvodu prebiehajúceho trestného stíhania ho nechce menovať.

Obžaloba vychádza najmä z oslobodzujúceho rozsudku Okresného súdu Bratislava II, pričom súd v tomto konaní poukazuje na to, že ani oslobodzujúci rozsudok vo veci obžalovanej I. sa netvrdí, že svedok V.. H. vo svojej výpovedi dňa 12.12.2006 úmyselne klamal. Súd v konaní 4T 155/05 iba tvrdí, že nebolo dokázané, že pokyn na výmenu kníh a pokladníc dala obžalovaná I.. Dôvodom na tento názor súdu v konaní 4T 155/05 bola najmä skutočnosť, že obžalovaná I. mala mať k dispozícii dostatok finančných prostriedkov a nebola odkázaná na nezákonné získavanie peňazí. Túto úvahu súdu však považuje súd v tomto konaní za nepreukázateľnú, najmä, ak bol hlavným dôvodom na oslobodenie obžalovanej I.. Rozpory neboli vyjasnené ani vykonanými konfrontáciami medzi obžalovaným a poškodenou.

Súd v tomto konaní poukazuje aj na skutočnosť, že trestné oznámenie na obžalovaného V. H. na základe výsledkov konania vo veci 4T 155/05 nepodal súd ani prokurátor, ale poškodená. Nie je pravdivé tvrdenie poškodenej, ktoré uviedla v záverečnej reči, že trestné oznámenie podal predseda senátu Okresného súdu Bratislava II JUDr. Bohuslav Padrta.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava II, napriek tomu, že mu bol známy celý priebeh trestného konania a rozhodnutia v trestnej veci 4T 155/05 nepovažoval za potrebné využiť zásadu legality uvedenú medzi základnými zásadami trestného konania v § 2 ods. 5

Trestného poriadku, t.j., že prokurátor je povinný stíhať všetky trestné činy, o ktorých sa dozvedel, a nepodal po právoplatnosti pôvodného rozhodnutia podnet na začatie trestného stíhania obžalovaného pre podozrenie zo spáchania prečinu krivej výpovede a krivej prisahy podľa § 346 ods. 1 Tr. zák.

Z vyššie uvedeného vyplýva, za úplne rovnakej dôkaznej situácie, nakoľko od skončenia konania vo veci 4T 155/05 nebol vo veci doplnený jediný dôkaz, orgány prokuratúry postupovali v danom prípade voči obžalovanému rozdielne.

Doplnenie dokazovania výsluchom svedkov určených uznesením Krajského súdu Bratislava neprinieslo žiadne nové skutočnosti. Z výpovedí svedkov D. I. H., I. H., Z. N., Z. H., J. R., G. Y. a S. H. nevyplýva žiadna nová skutočnosť, ktorá by potvrdzovala vinu obžalovaného. Naopak, z výpovedí viacerých svedkov - D. H., I. H., Z. N., Z. H., G. Y. vyplýva, že obžalovaný ako podriadený poškodenej I. nemohol sám a bez jej vedomia vydať akýkoľvek pokyn a celkovo bez vedomia majiteľky spoločnosti si žiaden zamestnanec nedovolil urobiť žiadny úkon.

Z výpovedí svedkov vyplýva aj ďalšia skutočnosť, a to, že každodennú tržbu preberala osobne poškodená I., pričom častokrát bola aj osobne pri jej sčítaní. Tvrdenie poškodenej, že v neprítomnosti pani H. alebo samotnej poškodenej zapisoval tržby obžalovaný H., nepotvrdil vo svojej výpovedi ani jeden svedok, a navyše nie je potvrdený žiadnym listinným dôkazom.

Súd odmietol vykonať dôkaz - opakované výsluchy poškodenej T. I. a svedka D. H. - ktoré navrhla vykonať splnomocnenkyňa poškodenej. Oba výsluchy boli v tomto konaní riadne vykonané a ukončené s tým, že procesné strany vrátane poškodenej nemajú na tieto osoby ďalšie otázky. Výsluch bol vykonaný dňa 12.06.2012, splnomocnenkyňa navrhla opakovať výsluch dňa 12.07.2012. Počas doby jedného mesiaca, ktorý prebehol od výsluchu po návrh, neboli do spisu zadovážené také dôkazové prostriedky, ktoré by takúto žiadosť odôvodňovali. Z uvedeného dôvodu súd návrh zamietol ako duplicitný.

Súd taktiež zamietol návrh splnomocnenkyne poškodenej na výsluch znalca I. I. Y. a znalkyne I. Z. T., ktorí sa mali vyjadriť k nim vypracovaným písomznaleckým posudkom. Posudky, ktoré vypracovávali znalci nesúvisia priamo s predmetom tohto konania, a preto súd návrh na vykonanie týchto dôkazov zamietol ako nepodstatný pre rozhodnutie. Rovnako postupoval aj pri návrhu oboznámiť sa s pokladničnými knihami spoločnosti BMB Senec, nakoľko z ich existencie sa nedá zistiť, na čí pokyn boli v prevádzke firmy zamieňané.

Naopak, súd vyhovel návrhom splnomocnenkyne poškodenej na prečítanie písomznaleckého posudku č. 4/2006 zo dňa 21.01.2006, vypracovaného znalcom I. I. Y. a písomznaleckého posudku č.p. PPZ-7069/KEU-BA-EXP-2007, vypracovanom Kriminalisticko - expertíznym ústavom PZ Bratislava. Zo záverov oboch znaleckých posudkov vyplýva, že pisateľom sporných zápisov na poštovej sprievodke je s najväčšou pravdepodobnosťou S. H..

Súd vyhovel aj návrhu na pripojenie vyšetrovacieho spisu OR PZ Senec, sp. zn. ČVS: ORP-18/OEK-SC-2011, z ktorého vyplýva, že I. H. a V. I. H. bolo vznesené obvinenie pre trestný čin sprenevery spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 k § 248 ods. 4 Trestného zákona účinného do 31.12.2005. Trestné konanie bolo začaté na základe trestného oznámenia C.. S.. T. I., X., ktoré podala dňa 28.03.2007. Vo veci už šesť rokov prebieha vyšetrovanie, obžaloba doposiaľ podaná nebola. Zo spisového materiálu vyplýva aj skutočnosť, že splnomocnenkyňa poškodenej T. I. ponúkla v marci 2009 obvineným v mene svojej klientky komplexné riešenie prebiehajúcich obchodných a trestných konaní, ktoré by spočívalo okrem iného aj v zdržaní sa podávania podnetov orgánom činným v trestnom konaní vo veci prešetrenia ďalších zošitov s evidenciou údajne odcudzených financií zo spoločnosti BMB Senec. V prípade

nedohody si poškodená bude plniť občiansku povinnosť, rovnako ako pán H. v trestnom konaní proti pani I. na Okresnom súde Bratislava II.

Súd čiastočne vyhovel návrhu splnomocnenkyne poškodenej na pripojenie trestného spisu Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 1T 63/2012. Nakoľko vec ešte nebola právoplatne ukončená, súd zadovážil do spisu obžalobu Okresného prokurátora Bratislava II zo dňa 01.06.2012, sp. zn. 1 Pv 362/2010, podľa ktorej bola podaná obžaloba na D. H. pre trestný čin marenia spravodlivosti podľa § 170 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona účinného do 31.12.2005.

Objektom prečinu krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 Trestného zákona je záujem na správnom zistení skutkového stavu veci ako základu zákonných rozhodnutí súdov. Objektívnu stránkou tohto trestného činu je uvedenie nepravdy o okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie, alebo zamlčanie takejto okolnosti, osobou v procesnom postavení svedka pred súdom. Krivá výpoveď sa musí týkať okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie. Nemusi pritom ísť o okolnosť, ktorá bola pre rozhodnutie jedine a výlučne rozhodujúca. Pôjde najmä o okolnosť, ktorú orgán uvedený v tomto ustanovení musí vziať do úvahy pri riešení otázky, o ktorej má rozhodnúť.

Skutkové okolnosti prípadu vyplynuli zo záväzkového vzťahu, ktorý tu evidentne bol medzi poškodenou a obžalovaným, a teda tento vzťah mal súkromnoprávny základ. Ochrana obchodnoprávnym vzťahom primárne poskytuje civilné právo, prioritne Obchodný zákonník, ktorý upravuje možnosť vlastníka a konateľa obrátiť sa na civilný súd s rôznymi žalobami.

Súd tieto skutočnosti uvádza preto, nakoľko trestné právo je prostriedkom ultima ratio (ide o poslednú a najkrajnejšiu možnosť), čo znamená, že v trestnoprávnej náuke ako aj praxi sa už tradične vychádza zo zásady pomocnej úlohy trestnej represie (zásada subsidiarity). Podľa tejto zásady má byť trestné právo použité len ako najkrajnejší prostriedok a len pri typovo najzávažnejších porušeníach spoločenských vzťahov, záujmov a hodnôt, teda len tam, kde iné možnosti, hlavne prostriedky ostatných právnych odvetví, nie sú dostatočné, teda už boli vyčerpané, sú neúčinné alebo zjavne nie sú vhodné.

Princíp trestného práva ako prostriedku ultima ratio sa prejavuje najmä v prípadoch, ktoré majú súkromnoprávny základ, pričom v takýchto prípadoch musia orgány činné v trestnom konaní a súd vykladať znaky skutkových podstát, prevažne majetkových trestných činov s vedomím, že princíp ultima ratio je neoddeliteľnou súčasťou formálnych znakov skutkovej podstaty trestného činu a má vplyv aj na subjektívnu stránku trestného činu a musia tiež náležite zvažovať, či je možné využiť inštitúty iných právnych odvetví na namietané porušenie práva a či týmito inštitútmi možno reálne dosiahnuť nápravy, ak k porušeniu práva skutočne došlo.

Princíp ultima ratio tak umožňuje orgánom činným v trestnom konaní a súdu odlišiť prípady, ktoré spadajú výhradne do sféry občianskoprávných, či obchodných vzťahov od trestnej činnosti.

V tejto súvislosti súd použil aj prípustnú porovnávaciu metódu výkladu práva (t. j. metódu, ktorá umožňuje porovnať zahraničnú podobnú právnu úpravu s právnu úpravou účinnou na území Slovenskej republiky ako aj judikatúru súdov, ktorá sa k nej viaže), pričom zistil, že k princípu ultima ratio a ku konaniam, ktoré majú súkromnoprávny základ sa už vyjadroval Ústavný súd Českej republiky (napríklad nálezy zo dňa 30.11.2000 a 23.04.2004), ktorý uviedol, že trestné právo a trestno-právnu kvalifikáciu určitého konania ako trestného činu, ktoré má súkromnoprávny základ, je potrebné považovať za ultima ratio (poslednú možnosť), teda za krajný právny prostriedok, ktorý má význam predovšetkým celospoločenský, t. j. z hľadiska ochrany základných spoločenských hodnôt. V zásade však nemôže slúžiť ako prostriedok nahradzujúci ochranu práv a právnych záujmov osôb v oblasti súkromnoprávných vzťahov, kde závisí predovšetkým na individuálnej aktivite osôb, aby „strážili“ svoje práva, ktorým má súdna moc poskytovať ochranu.

Je v zásade neprijateľné, aby túto ochranu aktívne preberali orgány činné v trestnom konaní a tak nahrádzali činnosť súdov v občianskoprávnom konaní. V právnom štáte je neprípustné, aby prostriedky trestnej represie slúžili k uspokojovaniu subjektívnych práv súkromnoprávnej povahy, pokiaľ nie sú vedľa toho splnené všetky predpoklady vzniku trestno-právnej zodpovednosti, respektíve nie sú tieto predpoklady celkom jasne zistené. Rovnako neprípustná je aj taká prax, keď sa štandardné civilné vzťahy riešia na úkor jedného účastníka prostriedkami trestného práva, nakoľko týmto spôsobom dochádza k nerovnému postaveniu účastníkov vo vzájomných záväzkových vzťahov.

Trestné právo je možné použiť len v prípadoch, ktoré možno označiť za závažné excesy zo súkromnoprávných vzťahov, ktoré už zjavne presahujú ich rámec a napríklad už majú povahu ignorácie právoplatného súdneho rozhodnutia vydaného v civilnom konaní, či úmyselného a bezdôvodného znemožňovania jeho realizácie, respektíve jeho sťažovania (napríklad rozhodnutia súdu, ktoré sa týka povinnosti vypratáť nehnuteľnosť a podobne). Len takémuto striktnému prístupu totiž zodpovedá to, že trestné právo

má byť uplatňované len ako najkrajnejší prostriedok k postihu typovo najzávažnejších prípadov porušenia práva a tam, kde prostriedky iných právnych odvetví už nie sú účinné (ide o už zmieňovanú subsidiaritu trestnej represie, tzv. princíp ultima ratio).

Súd opätovne pripomína, že nie každé porušenie práva musí nutne znamenať, že došlo aj k spáchaniu trestného činu, nakoľko v opačnom prípade by každé porušenie práva muselo byť riešené v trestnom konaní, čo možno považovať za absurdné. Prostriedky trestného práva nie je možné využiť len preto, že subjekt, ktorý sa cíti v práve, celkom rezignoval na ochranu, ktorú mu majú poskytnúť súdy v civilnom konaní.

Vyššie uvedené skutočnosti súd konštatuje najmä preto, že z obsahu prebiehajúcich súdnych konaní vyplýva záver, že medzi majiteľmi a konateľmi spoločnosti BMB Senec, s.r.o., najmä medzi poškodenou S.. C.. T. I., X., a D.M. H., I. H., V. I. H. a S. H. dochádzalo k nezhodám pri riadení spoločnosti, čo vyústilo do množstva trestných oznámení. Ako vyplýva z pripojeného spisového materiálu OR PZ Senec, sp. zn. ČVS: ORP-18/OEK-SC-2011 účastníci týchto vzťahov nakladajú aj s inštitútmi trestného práva - ako je napríklad trestné oznámenie - podľa dohody s protistranou. Táto skutočnosť je zrejماً z ponuky splnomocnenkyne poškodenej I. G. S., ktorá podmieňuje nepodanie trestného oznámenia na spoločníkov spoločnosti zaplatením trov konania v inej civilnej veci (konkrétne 7C 54/2003, vedenej na Okresnom súde Bratislava III).

Zásada objektívnej pravdy vyžaduje, aby súd oprel svoje rozhodnutie o vine a treste o jednoznačne zistené a bezpečne preukázané fakty, nie o púhu pravdepodobnosť. Tam, kde nie je možné bezpečne určiť, ktorá z variánt skutkového riešenia zodpovedá skutočnosti, volí súd po vyčerpaní všetkých dosiahnuteľných dôkazov tú, ktorá je pre obžalovaného priaznivejšia. (R NS č. 46/1963)

Aj keď bol obžalovaný dôvodne podozrivý, že sa dopustil žalovaného trestného činu, avšak výsledky dokazovania vykonaného pred súdom nevznievajú jednoznačne, a nie je tu úplne ucelená reťaz tak priamych, ako aj nepriamych dôkazov, z ktorých by sa mohol vyvodiť bezpečný záver, že sa stal skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania, treba obžalovaného oslobodiť spod obžaloby. (R NS č. 14/1964)

Súd v tomto smere pripomína aj ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu (napríklad 2 Tz 22/1967 a 7 Tz 61/1967), podľa ktorej ak zostanú vyčerpané všetky dostupné možnosti smerujúce k spoľahlivému zisteniu skutkového deja, je nutné vykladať priebeh tohto skutkového deja v prospech obžalovaného. Inak povedané, ak reálne prichádzajú do úvahy dve alebo viaceré verzie skutkového deja, je potrebné s použitím zásady in dubio pro reo neuzať obžalovaného za vinného. Podľa názoru súdu práve takáto situácia nastala v posudzovanom prípade.

Súd preto uzatvára, že oslobodenie obžalovaného spod obžaloby podľa § 285 písm. b/ Tr. por. súd uplatnil z toho dôvodu, že skutkový dej uvedený v obžalobe sa síce bezpochyby stal (obžalovaný na súde vypovedal ako svedok), avšak obžaloba neposkytla dostatočné dôkazy usvedčujúce obžalovaného z trestného činu uvedeného v obžalobe (nie je doložený žiaden dôkaz, že výmena pokladničných kníh a pokladníc nemohla prebehnúť tak, ako uviedol obžalovaný v procesnom postavení svedka).

Podstata skutkovej vety uvedenej v obžalobe, že „Okresný súd Bratislava II považoval tvrdenia V. I. H. za vyvrátené a S.. C.. T. I., X.. nemala o existencii týchto kníh vedomosť“ nebola vôbec dokázaná. Naopak s poukazom na doplnené dokazovanie, najmä výsluchy svedkov, je zrejماً, že bez vedomia poškodenej T. I., ako majiteľky spoločnosti BMB Senec, s.r.o., nemohol obžalovaný dávať iným zamestnancom žiadne pokyny.

Je preukázané, a obžalovaný to nepopiera, že vymieňal pokladničné knihy a pokladnice. Za tento skutok je voči nemu vedené aj trestné konanie. Z výpovedí svedkov, najmä predavačiek z jednotlivých prevádzok spoločnosti BMB Senec, s.r.o., však vyplýva, že hotovostné peniaze - tržby boli odovzdávané priamo majiteľke T. I., vo výnimočných prípadoch inej osobe, ktorá ich však odovzdala ihneď majiteľke. Obžalovaný by síce mohol znižovať tržby vymieňaním pokladničných kníh a pokladníc, avšak k finančnej hotovosti sa nemal ako dostať, keďže pri preberaní tržieb fyzicky nebol. Táto skutočnosť podporuje jeho tvrdenie, že musel konať v súčinnosti s vedením firmy, inak by jeho protiprávne konanie stratilo akýkoľvek zmysel.

Preto súd, ak chcel súd dodržať všetky zásady trestného konania a rozhodnúť v zmysle zákona, musel obžalovaného spod obžaloby oslobodiť. Nedokázaná vina tak má pre obžalovaného rovnaké následky ako dokázaná nevina.

Nakoľko ani po doplnení dokazovania nebolo dostatočne preukázané, že skutok, tak ako je uvedený v skutkovej vete obžaloby, je trestným činom, súd postupoval v súlade s ustanovením § 285 písm. b/ Trestného poriadku a obžalovaného V.. I. H. spod obžaloby podanej pre prečin krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 Trestného zákona oslobodil.

S ohľadom na túto skutočnosť musel súd podľa § 288 ods. 3 Tr. por. poškodenú S.. C.. T. I. X., odkázať s náhradou škody na občianske súdne konanie. Konaním obžalovaného jej mala byť spôsobená škoda vo výške 1 313 104,- €, pričom žiadala, aby súd zaviazal obžalovaného na náhradu tejto škody.

Z vyššie uvedených skutočností súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho oznámenia na Okresnom súde Bratislava II. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.